

Myrholten Kraftverk AS
Parkveien 33B
0258 OSLO

Vår dato: 21.01.2019
Vår ref.: 201833689-20
Arkiv: 317 / 112.3B0
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Jan Henning L'Abée-Lund

Vedtak om overtredelsesgebyr for ulovlig bygging av Myrholten kraftverk – Myrholten Kraftverk AS, Surnadal kommune.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ilegger Myrholten Kraftverk AS (MK) et overtredelsesgebyr på kr 150 000 for å ha igangsatt bygging av Myrholten kraftverk uten godkjent detaljplan.

Vedtak om overtredelsesgebyr

NVE ilegger Myrholten Kraftverk AS

- et overtredelsesgebyr for brudd på vassdragskonsesjon av 18.5.2017 post 4 annet ledd, og forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag) § 5 nr. 7.
- Overtredelsesgebyret er fastsatt til kr 150 000.
- Overtredelsesgebyret forfaller i sin helhet til betaling 15.3.2019.
- Ved forsinket betaling kan Statens innkrevingsentral kreve rente etter forsinkelsesrenteloven. Dette følger av lov om Statens innkrevingsentral § 7.

Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 60 a, jf. også IK-vassdrag § 10.

Bakgrunn

Myrholten Kraft AS fikk den 28.1.2009 konsesjon etter vannressursloven § 8 tillatelse til å bygge Myrholten kraftverk. NVE ga i vedtak av 27.11.2013 utsatt byggefrist til 28.01.2019. Konsesjonen ble overført til Norsk Vannkraft AS 18.5.2017 og deretter til Myrholten Kraftverk AS 13.8.2018 som er gjeldende konsesjon. Da overtredelsene fant sted, var det imidlertid konsesjonen av 18.5.2017 som gjaldt.

Alle konsesjonene som gjelder Myrholten kraftverk inneholder vilkår om at bygging av kraftverket ikke kan igangsettes før detaljplan er godkjent av NVE.

I vassdragskonsesjon av 18.5.2017 post 4 annet ledd står det at konsesjonæren plikter å legge frem for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Tilsvarende bestemmelse følger av oppdatert vassdragskonsesjon av 13.8.2018 post 4 første ledd.

Behandlingen av detaljplanen for byggingen av Myrholten kraftverk har følgende historie:

- 13.4.2018 mottok NVE et utkast til detaljplan for miljø og landskap fra Brødrene Dahl AS.
- 21.5.2018 ga NVE tilbakemelding på planen om at det var flere forhold som måtte utdypes og opplysninger som måtte innhentes.
- 2.7.2018 mottok NVE en revidert detaljplan for miljø og landskap fra Brødrene Dahl AS.
- 17.07.2018 ble denne planen sendt på høring til Surnadal kommune og Fylkesmannen i Møre og Romsdal med høringsfrist 21.8.2018.
- 7.8.2018 ble NVE pr. telefon gjort kjent med at byggingen av kraftverket var startet.
- 9.8.2018 var NVE på inspeksjon av kraftverket sammen med MK. NVE konstaterte at byggingen av kraftverket var kommet langt. I følge anleggsfolk på stedet, hadde avvirking av skogen startet i slutten av mai og anleggsarbeidet har siden pågått til nå, bare avbrutt av tre ukers ferie.
- 10.8.2018 varslet NVE med brev stans i byggingen av kraftverket.
- 13.8.2018 fikk NVE muntlig bekreftet at anleggsarbeidet var stoppet.
- 14.8.2018 fikk NVE skriftlig beskjed om at arbeidet var stanset.
- 20.8.2018 valgte NVE i brev å godkjenne deler av fremlagte detaljplan for miljø- og landskap av 2.7.2018. Godkjenningen gjaldt prosjektet fra kraftstasjonen på kote 73 til kote 376, dvs. dit arbeidet var kommet 9.8.2018. Arbeidene som var blitt gjennomført var i henhold til planen som ble godkjent.
- 3.9.2018 godkjente NVE med brev ytterligere deler av fremlagte detaljplan for miljø- og landskap av 2.7.2018. Godkjenningen gjaldt prosjektet fra kote 376 og opp til Nedre Myrholtvatnet. Godkjenningen gjaldt ikke inntaket, dam og opplegg for slipp og kontroll av minstevannføring.

Arbeidet som var gjennomført på inspeksjonstidspunktet 9.8.2018 kan oppsummeres slik:

Hovedtrekk:

- H1. Rørtrase (og vei der vei og rør går sammen) avdekket fra stasjonstomten på kote 73 og opp til pel 1300 (376 moh.)
- H2. Skog avvirket til ca. pel 1400
- H3. Eksisterende skogsbilvei var utbedret over enkelte strekninger.
- H4. Etter det vi kunne se var inngrepsgrensen ikke markert. Stikker/markering av senterlinje rør var satt opp.
- H5. Vegetasjonsmasser var i liten grad sortert ut og tatt vare på.
- H6. Det var ikke satt opp skilt som varsler om pågående anleggsarbeid. Nedre del av den eksisterende skogsbilveien som var i bruk som anleggsvei, er turistløype og inngår i Turistforeningens Fjordrute.

Detaljer:

- D1. Tomt til kraftstasjon var påbegynt, pigget/sprengt.
- D2. Rørgroft var etablert fra stasjonstomten og ca. 27 m oppover.
- D3. Tomt for rørlager («rørylager» på arealbrukskartet) på nedsiden av eksisterende skogsbilvei var etablert og planert.

- D4. Rigg- og lagerplass («riggplass og røylager» på arealbrukskartet) var etablert.
- D5. Eksisterende sidetak («masseuttak» på arealbrukskartet) rett ovenfor stasjonstomten var utvidet.
- D6. Nederste område nevnt som «deponi lager» på arealbrukskartet var sprengt ut. Her var det sprengt ut en større fjellhammer.
- D7. I første hårnålsving var det etablert en adkomstvei inn til rørtraseen. Denne er ikke avmerket på arealbrukskartet.
- D8. Areal nevnt som «mellomlager/deponi» etter andre hårnålsving var etablert med sprengstein, trolig fra sprengning på stedet.
- D9. Anleggsvei fra «mellomlager/deponi» var etablert med sprengstein. Veien var ca. 4 m bred.

NVE varslet MK om overtredelsesgebyr 10.9.2018. På vegne av MK sendte Advokatfirmaet Thommessen den 28.9.2018 et svar på varselet. De har i sitt svar kommentert flere av de ovennevnte punktene under overskriftene hovedtrekk og detaljer. I tillegg er det argumentert for at IK-vassdrag § 5 nr. 7 ikke er brutt. Følgende av punktene er konkret omtalt:

- H1 og H3. Statens vegvesen ga 8.2.2018 tillatelse til **utvidet bruk avkjøringen fra fylkesvei 329 til eiendom gnr bnr 81/1**. MK mener dette punktet ligger utenfor detaljplanen. Det var gjort avtale med grunneier om **utbedring av skogsbilveien**. MK erkjenner at det ikke var gitt tillatelse til dette. MK vil likevel påpeke at det ikke har vært noen spørsmål eller kommentarer til dette tiltaket fra NVE i behandlingen av første versjon av detaljplanen.
- H2. **Avvirking av skog** var klarert med grunneier som også har stått for det meste av jobben. MK mener grunneier på generelt grunnlag har lov til å utøve avvirking av skog så lenge denne ikke er underlagt spesielle verneforskrifter og lover for øvrig etterleves. MK mener derfor at NVE ikke på generelt grunnlag kan anse avvirking av skog som ulovlig.
- H4. Totalentreprenøren mener **markeringsgrenser i terrenget** ikke er nødvendig da maskinene er utstyrt med elektroniske hjelpemidler slik at de til enhver tid hvor de befinner seg. I dataverktøyet er senterlinje for traseen lagt inn med centimeterpresisjon på bredde og dybde.
- H5. Totalentreprenøren mener at **behandlingen av vegetasjonsmasser** er ivaretatt så langt det har vært mulig. På deler av traseen er topplaget lite eller skrint. Der det er vegetasjon er denne lagt til side for traseen og stedvis ansamlet i hauger for ikke å bli skyldt bort. På flate partier mener entreprenøren at topplaget er ivaretatt.
- D1. **Avdekking av stasjonstomten** ble gjort for å innhente informasjon om grunnforholdene. MK erkjenner at det ikke forelå tillatelse til dette.
- D2. I følge totalentreprenøren var det **gravet i grusmassene** i det allerede etablerte grustaket mest for å undersøke dybden og kvaliteten på massene.
- D3. MK erkjenner at **etableringen av tomt for rørlager** ikke var en del av eksisterende tillatelser, men mener at tiltaket har mindre alvorlighetsgrad enn det NVE legger til grunn i varselet.
- D5. **Masseuttaket ved stasjonsområdet** ligger i et område der grunneier hadde etablert og driftet et grustak i flere tiår. Massetaket var godkjent i dispensasjon fra Surnadal kommune, og var ikke kommentert av NVE i tilbakemeldingen til detaljplanen.
- D6. MK erkjenner at også noen andre arbeider som ble igangsatt, herunder sprengningsarbeider, ikke skulle ha startet.

MK mener at de arbeidene som er utført i all hovedsak dreier seg om forberedelser til en nært forestående anleggsstart, og at det aller meste av dette er i tilknytning til eksisterende inngrep.

Selv om MK mener at det ikke foreligger brudd på IK-vassdrag, erkjenner MK at det i perioden før godkjenning av detaljplan har vært en svakhet ved rutinene. MK har ikke hatt kontroll på en entreprenør som, mot klare instruksjoner, igangsetter og viderefører arbeid uten at tillatelse er gitt.

Siden MK mener at det ikke foreligger et brudd på IK-vassdrag i dette tilfelle, vil MK anmode NVE om å ilegge et eventuelt overtredelsesgebyr direkte til entreprenøren, jf. vannressursloven § 60a tredje ledd.

NVEs vurdering

Rettsregler som er brutt

NVE mener at MK har overtrådt følgende:

1) vassdragskonsesjonen 18.5.2017 post 4 annet ledd. Konsesjonen er gitt med hjemmel i vannressursloven § 8. Konsesjonsvilkår post 4 annet ledd lyder:

«Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet skal ikke settes i gang før planene er godkjent.»

2) IK-vassdrag § 5 første ledd nr. 7. Myrholten kraftverk er et vassdragsanlegg som har konsesjon etter vassdragslovgivningen og er således underlagt IK-vassdrag¹, jf. § 3. NVE mener at det foreligger et brudd på § 5 nr. 7 i forskriften. IK-vassdrag § 5 første ledd nr. 7 lyder:

«Den ansvarlige skal utarbeide og gjennomføre rutiner og prosedyrer som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen knyttet til miljø og sikkerhet er oppfylt. Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal:

7. konkretisere hvordan vilkår og betingelser satt i konsesjoner, godkjenninger og lignende skal oppfylles.»

Hjemmel og vilkår for overtredelsesgebyr

Hjemmelen for at NVE kan ilegge overtredelsesgebyr i denne saken, er vannressursloven § 60 a første ledd første punkt som lyder: *«Vassdragsmyndighetene kan ilegge overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov».*

NVE fikk ved kgl.res. 6.3.2010 delegert myndighet til å ilegge overtredelsesgebyr etter vannressursloven.

NVE kan ilegge overtredelsesgebyr dersom det er dokumentert at den ansvarlige har brutt noen av bestemmelsene i vannressursloven eller vedtak i medhold av loven og at handlingen/unnlåtelsen ble utført forsettlig eller uaktsomt. Det følger av vannressursloven § 60 a tredje ledd at også foretak kan ilegges overtredelsesgebyr.

Det er opp til NVE å avgjøre om vi vil ilegge overtredelsesgebyr når disse rettslige vilkår er oppfylt, jf. vannressursloven § 60 a fjerde ledd fjerde punktum angir hvilke hensyn det særlig skal legges vekt på i skjønnsutøvelsen.

---

¹ Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR-2011-10-28 nr. 1058)

Hvordan NVE vurderer de faktiske forholdene

For at NVE skal kunne ilegge overtredelsesgebyr, må vi kunne dokumentere at dere har overtrådt lov eller forskrift. I denne saken mener NVE at det foreligger klar sannsynlighetsovervekt for at MK har brutt

1. vassdragskonsesjonen av 17.5.2017 post 4 annet ledd
2. forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen § 5 første ledd nr. 7.

Brudd på vassdragskonsesjonen

Av vassdragskonsesjon datert 17.5. 2017 post 4 annet ledd følger det eksplisitt at «*Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet skal ikke igangsettes før detaljplaner er godkjent (vår utheving)*».

NVE ble den 7.8.2018 gjort oppmerksom på at anleggsarbeidet var igangsatt. På grunnlag av denne opplysningen ble det gjennomført inspeksjon to dager senere, og den bekreftet anleggsarbeid av betydelig omfang, uten det forelå godkjent detaljplan.

NVE legger til grunn at det foreligger totalt 15 forhold som bryter med kravet om detaljplangodkjenning. At MK har igangsatt arbeid uten tillatelse, er også erkjent av MK i sitt svar av 28.9.2018.

MK mener imidlertid at deler av det arbeidet som NVE lister opp i varsel om overtredelsesgebyr, ikke utgjør brudd på konsesjonen post 4. MK viser i den forbindelse til at selv om «*arbeidet*» ikke kan starte før planene er godkjent, innebærer ikke det at alt arbeid i området vil være ulovlig. MK er av den oppfatning at de delene av arbeidet som også dekkes av andre tillatelser eller er innenfor grunneieres eiendomsrett, ikke utgjør brudd på konsesjonens post 4.

NVE er ikke enig i at andre tillatelser, evt. grunneieres samtykke, gjør at MK kan se bort fra kravet til detaljplangodkjenning. NVE mener at vilkårene i en vassdragskonsesjon står på egne ben og pålegger selvstendige plikter som en konsesjonær må forholde seg til. Videre mener NVE dette gjelder uavhengig av hvilke andre tillatelser og privatrettslig samtykker en konsesjonær har innhentet. Vi viser til det grunnleggende skillet mellom offentligrettslige og privatrettslige forhold. Samtykke fra grunneier vil være privatrettslig. Et slikt privatrettslig grunnlag vil ikke oppheve de offentligrettslige pliktene som følger av en konsesjon såfremt dette ikke følger uttrykkelig av den enkelte konsesjon.

Det står ikke i konsesjonen at andre tillatelser, evt. et privatrettslig samtykke, gjør at konsesjonæren kan se bort ifra detaljplankravet.

Det er gjennom detaljplanen at NVE nærmere ivaretar de allmenne hensyn, herunder hensyn til miljø og landskap. Konsesjonen er gitt på den forutsetning at det blir utarbeidet og godkjent slike planer, som skal sikre en helhetlig ivaretagelse av miljø- og landskapshensyn.

Så fremt det anleggsarbeidet som er igangsatt, knytter seg til en del av det tiltaket som det er gitt konsesjonen til, mener NVE at det igangsatte arbeidet uten at det foreligger detaljplangodkjenning utgjør et klart brudd på konsesjonen. Dette gjelder uavhengig av hvilke andre tillatelser, eventuelt privatrettslig samtykke, som måtte være innhentet.

Avvirkning av skog, arbeid på eksisterende skogsbilvei, etablering av ny vei fra eksisterende skogsbilvei fra kote ca. 300 til kote 376 og rørtrasé, masseuttak på stasjonsområde og etablering av rørgroft og rørlager, er alt en del av tiltaket som har fått konsesjon, jf. søknad om bygging av Myrholten kraftverk

av 2.3.2007 og vassdragskonsesjon 18.05.2017. Arbeid knyttet til dette utgjør følgelig et brudd på konsesjonen.

NVE er imidlertid enig i at utvidet bruk av avkjørsel fra fylkesvei 329 til eiendom gnr. bnr. 81/1, faller utenfor.

Brudd på IK-vassdrag

Av forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen § 5 første ledd nr. 7 følger:

«Den ansvarlige skal utarbeide og gjennomføre rutiner og prosedyrer som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen knyttet til miljø og sikkerhet er oppfylt. Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal:

7. konkretisere hvordan vilkår og betingelser satt i konsesjoner, godkjenninger og lignende skal oppfylles.»

I dette kravet ligger at internkontrollansvarlig må ut ifra kraftverkets størrelse, driftsmåte, pålegg m.m. utarbeide og gjennomføre de rutiner som er nødvendige for å sikre at kraftverket blir bygget og drevet i samsvar med konsesjonen.

NVE mener at det er overveiende sannsynlig at MK ikke har hatt tilstrekkelige rutiner og prosedyrer for å sikre at anleggsarbeidene ikke startet før detaljplan ble godkjent.

At det kunne bli utført anleggsarbeid av såpass betydelig omfang, uten at dette har blitt fanget opp av MK som konsesjonær, viser etter NVEs oppfatning en svakhet i MKs rutiner overfor entreprenør hva gjelder overholdelse av konsesjonsvilkår i anleggsfasen.

MK bestrider at det foreligger brudd på IK-vassdrag. MK skriver i sitt svar av 28.9.2018 at MK mener at nødvendige rutiner og prosedyrer er etablert for så sikre at kraftverket blir bygget og drevet i samsvar med konsesjonen.

NVE mener at det ikke er tilstrekkelig å informere en entreprenør om at anleggsarbeid ikke kan igangsettes før godkjent detaljplan. Konsesjonæren må også følge opp entreprenøren, og sørge for at konsesjonsvilkårene blir overholdt.

Etter hva NVE oppfatter, erkjenner også MK at det har vært en svakhet ved rutinene før godkjenning av detaljplan. Ut fra dette mener NVE at det er overveiende sannsynlig at MK ikke har fulgt opp rutinene i tilstrekkelig grad slik at oppstart og utførelse av anleggsarbeid ble utført før tillatelse forelå.

Hvordan NVE vurderer de subjektive vilkårene ved overtredelsen

NVE kan bare ilegge overtredelsesgebyr når det er dokumentert at de ulovlige handlingene eller unnlatsene er utført forsettlig eller uaktsomt av en eller flere personer som handlet på vegne av foretaket. Vi kan ilegge overtredelsesgebyr selv om det ikke har vært mulig å finne ut nøyaktig hvilke personer som sto for overtredelsen. Dette gjelder også der det er flere personer som til sammen har overtrådt en regel. NVE kan ikke ilegge overtredelsesgebyr for såkalt force majeure eller hendelige uhell. Det fritar ikke for skyld at dere ikke er kjent med de rettsreglene som er overtrådt.

Når en handling er utført med vitende og vilje, vil den være forsettlig. Forsett foreligger selv om dere ikke er kjent med at handlingen er ulovlig. Den som handler i strid med kravet til forsvarlig opptreden på et område, er i utgangspunktet uaktsom. Uaktsomheten er grov når handlingen er svært klanderverdig og gir grunn til sterk bebreidelse. NVE legger til grunn at det foreligger totalt 15 forhold som samlet innebærer et omfattende brudd på kravet om detaljplangodkjenning.

NVE mener at MK har handlet uaktsomt da anleggsarbeidene ble igangsatt før godkjent detaljplan forelå. Selv om MK instruerte entreprenør om ikke å igangsette anleggsarbeid før etter godkjent detaljplan, burde MK også fulgt opp entreprenøren og sikret at den gitte instruksjonen faktisk ble etterlevd. NVE kan ikke se annet enn at MK med relativt enkle grep ville kunne fulgt opp entreprenøren på dette området.

I uttalelsen til varselet om overtredelsesgebyr påpekte MK at det forelå rutiner, men at disse ikke ble tilstrekkelig fulgt opp av dem selv. Av uttalelsen mente dere at det var totalentreprenøren som var skyld i at arbeidet ble igangsatt og gjennomført, og at derfor et eventuelt overtredelsesgebyr skulle ilegges dem.

NVE vil i den forbindelse understreke at det er konsesjonæren som er ansvarlig for at krav i medhold av lov og forskrift blir fulgt. Det er derfor feil å legge ansvaret på totalentreprenøren for at oppstart skjedde før godkjenningen forelå. Konsesjonæren er selv ansvarlig for sette seg inn i de lover og regler som gjelder for etablering og drift av et vannkraftverk, samt sørge for at disse blir etterlevd. IK-vassdrag skulle bidra til at dere hadde rutiner som nettopp ville fanget opp denne situasjonen. Etter hva som ble opplyst i brevet av 28.9.2018 eksisterte rutiner, men at det var svakheter i disse før detaljplanen ble godkjent.

Ut fra dette mener NVE at handlingen er gjort uaktsomt. Kravet til subjektiv skyld er dermed oppfylt i denne saken.

Bruk av overtredelsesgebyr i denne saken

Etter vannressursloven § 60 a fjerde ledd skal det ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges «*særlig legges vekt på*

- a) *overtredelsens grovhet,*
- b) *om overtreder ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne forebygget overtredelsen,*
- c) *om overtredelsen er begått for å fremme overtrederens interesser,*
- d) *om overtreder har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,*
- e) *om det foreligger gjentakelse,*
- f) *overtrederens økonomiske evne.»*

I denne saken har NVE lagt særlig vekt på følgende:

Overtrædelsens grovhet

Etter NVEs mening er overtredelsen grov.

Etter NVEs mening er avvik fra kravet om godkjenning av detaljplaner en grov overtredelse av vassdragslovgivningen med tilhørende vedtak. På generelt grunnlag vil NVE understreke at brudd på kravet om plangodkjenning er alvorlig. Konsesjonen setter rammene, mens de detaljerte planene som skal godkjennes skal beskrive den konkrete gjennomføringen. Kravet er satt for at tiltaket skal få en utførelse som gjør minst mulig skade på miljø og landskap. Gjennom godkjenningen av planene settes det vilkår som bidrar til å redusere de negative effektene på miljø og landskap.

NVE viser i denne saken særlig til omfanget av det anleggsarbeidet som ble utført uten godkjent detaljplan, samt at igangsettelsen av arbeidene relativt enkelt kunne vært unngått, i alle fall stoppet på et langt tidligere tidspunkt, dersom MK hadde kommunisert med og fulgt opp entreprenøren slik de er ment å skulle.

Manglende oppfølging av vilkår i konsesjonen viser at dere har hatt manglende forståelse av intensjonen med disse. Hadde dere etterlevd interkontrollforskriften IK-vassdrag, ville oppstarten av anleggsarbeid på områder som ikke var godkjent, vært avdekket på et tidligere stadium. Nødvendige korrigerende tiltak kunne dermed vært igangsatt. Etter NVEs mening, har derfor MK overtrådt konsesjonen på en uaktsom måte.

Konsekvensene av de gjennomførte anleggsarbeidene vurderer NVE å være begrenset. Dette påvirker grovhetsvurderingen, men brudd på kravet til detaljplangodkjenning må etter NVEs syn likevel anses som grov. Dette gjelder uavhengig av om overtredelsen har medført store faktiske konsekvenser. De begrensede konsekvensene i denne saken skyldes etter vår vurdering at arbeidene i hovedsak er i henhold til konsesjon.

NVE mener likevel at saken er av en slik karakter at overtredelsesgebyr bør ilegges, og viser her igjen til omfanget av anleggsarbeidet og den manglende oppfølging overfor entreprenøren fra konsesjonærens side.

Kunne overtredere ved ulike tiltak ha forebygget overtredelsen

NVE mener dere kunne ha forebygget overtredelsen ved å hatt bedre rutiner som sikret at hovedentreprenøren klart visste at byggearbeidene ikke kunne igangsattes før godkjent detaljplan forelå. Dere burde i den forbindelse også hatt rutiner som plukket opp den ulovlige igangsettelsen, slik at arbeidene kunne vært stoppet.

Er overtredelsen begått for å fremme overtreders interesser

MK mener at de hadde sterke økonomiske insentiver for ikke å forsere byggestart, i og med at det først 6. juli 2018 ble bekreftet av Statnett at det er ledig nettkapasitet.

NVE kan imidlertid ikke se annet enn at oppstart av anleggsarbeidet er gjort for å fremme MKs interesser og få igangsatt kraftverket så raskt som mulig, selv om det på tidspunkt for igangsettelsen ikke var endelig avklart når det ble ledig nettkapasitet. En godkjenningssprosess av detaljplan tar normalt tre måneder fra dato for innsending av en ferdig kvalitetssikret plan, som i dette tilfellet var 2.7.2018.

Ved å igangsette byggearbeidene over en måned før en ferdig kvalitetssikret plan forelå, legger NVE til grunn at oppstart av kraftverket ville kunne blitt fremskyndet med flere måneder.

Har overtrederen hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen

NVE mener dere kunne ha oppnådd en fordel ved raskere å komme i produksjon. Tidligere oppstart førte også til at deler av anleggsarbeidene ble gjennomført under mer optimale klimatiske forhold. Det kan ha ført til lavere kostnader.

Foreligger det gjentakelse

NVE mener det ikke foreligger gjentakelse.

Overtreders økonomiske evne

MK ble ifølge Brønnøysundregistrene stiftet 11.12.2017. Aksjekapitalen er på kr 30 000 og i 2017 ble det utgiftsført kr 14 000. Postadressen knytter virksomheten til Norsk Vannkraft AS og Norsk Vannkraft Invest AS. Begge disse selskapene har kort fartstid og ble etablert henholdsvis 27.8.2014 og 20.12.2015 med en aksjekapital på henholdsvis kr 30 000 og kr 2 805 000.

På bakgrunn av vurderingene ovenfor, ser NVE ikke bruk av overtredelsesgebyr i denne saken som en uforholdsmessig eller urimelig reaksjon. Etter en samlet vurdering ilegges NVE Myrholten Kraftverk AS et overtredelsesgebyr i denne saken.

Overtredelsesgebyrets størrelse

Det følger av vannressursloven § 60 a fjerde ledd at ved utmåling av overtredelsesgebyr skal det ”*særlig legges vekt på*

- a) *overtredelsens grovhet,*
- b) *om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne forebygget overtredelsen,*
- c) *om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser,*
- d) *om foretaket har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,*
- e) *om det foreligger gjentakelse,*
- f) *foretakets økonomiske evne.”*

Vi viser til vurderingene i avsnittet ovenfor. NVE har ved utmåling av gebyret i denne saken lagt særlig vekt på overtredelsens grovhet og at bruddet ble gjort for å fremme foretakets interesser. I formildende retning trekker at anleggsarbeidene i hovedsak ble utført i tilknytning til eksisterende inngrep.

Overtredelsesgebyr ble innført som reaksjonsmiddel i vassdragslovgivningen i 2010. Etter den tid har NVE gjort vedtak om overtredelsesgebyr i syv saker der det ikke har vært økonomisk fortjeneste av det ulovlige forholdet. På dette punktet er de sammenlignbare med arbeidene med Myrholten kraftverk. I disse sakene var overtredelsesgebyret fra kr 150 000 til kr 900 000.

NVE har i vurderingen av økonomisk evne lagt vekt på at ilagt overtredelsesgebyr skal ha tilstrekkelige preventive virkning og være følbare, samtidig som den ikke skal være urimelig eller uforholdsmessig.

Etter en helhetsvurdering fastsetter NVE overtredelsesgebyret skjønnsmessig til kr 150 000.

Om betaling av overtredelsesgebyr

Dere skal betale overtredelsesgebyret til kontonummer 7694 05 08971. Innbetalt overtredelsesgebyr tilfaller statskassen.

Overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg etter tvangsfullbyrdelsesloven² § 7-2 bokstav e, jf. vannressursloven § 60 a annet ledd.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Det gjøres oppmerksom på at innbetaling av overtredelsesgebyr skal skje uavhengig av ev. klage, med mindre klagen gis oppsettende virkning. Oppsettende virkning betyr at iverksettelsen av vedtaket utsettes til klagen er avgjort. Å gi en klage oppsettende virkning kan besluttes etter begjæring og i samsvar med forvaltningsloven § 42.

---

² LOV-1992-06-26-86

Med hilsen

Eldri Naadland Holo
fung. direktør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi: Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Surnadal kommune